

Informace ze zdravotnictví Olomouckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Ostrava
23. 6. 2014

3

Dětská a dorostová péče v Olomouckém kraji v roce 2013

Children and Adolescents Care in the Olomoucky Region in 2013

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o dětské a dorostové péči v Olomouckém kraji v roce 2013 obsahuje údaje o ambulantní péči z oblasti sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti, dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu a také základní ukazatele lůžkové péče nemocnic. V kraji připadalo průměrně 10,5 dětských a dorostových lékařů na 10 000 obyvatel do 19 let. Podíl dětí kojonych 6 měsíců a déle se snížil o 3,5 procentního bodu na 32,5 %.

Summary

Information on health service activity in the branch of children and adolescents care in the Olomoucky region in 2013 contains data about out-patient care, in particular, about health service network, personnel capacity, activity, patients followed up for selected diagnoses and also basic indicators of in-patient care in hospitals. In the regions of the CR there were in 2013 on the average 10.5 physicians for children and adolescents per 10 000 inhabitants up to 19 years. The proportion of children breastfed for 6 month or more, decreased by 3.5 percentage point to 32.5%.

Ordinace praktického lékaře (dále jen PL) pro děti a dorost a ambulantní odborné dětské a dorostové ordinace ve všech zdravotnických zařízeních vyplňují vždy za uplynulý kalendářní rok statistický výkaz A (MZ) 1-01, který byl součástí Programu statistických zjišťování v ČR na rok 2013. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz. Informace o činnosti lůžkových dětských oddělení nemocnic vychází ze zpracovaných údajů výkazu L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu zdravotnického zařízení a jeho využití. Edice IZK o dětské a dorostové péči v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Dle Registru zdravotnických zařízení k 31. 12. zabezpečovalo v kraji ambulantní péči o děti a dorost 147 ordinací PL pro děti a dorost, 6 odborných dětských ordinací a 1 dorostový lékař. Údaje oboru PL pro děti a dorost se týkají pouze zařízení, která odevzdala vyplněný výkaz. Za rok 2013 to bylo 133 ordinací PL pro děti a dorost, ve kterých pracovalo v průměru 131 lékařů a 127 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (pracovníci jsou uvedeni v průměrném přepočteném počtu, včetně smluvních pracovníků). Většina zdravotnických zařízení, která nesplnila zpravodajskou povinnost, buď nedodala výkaz (3), přerušila (3) nebo ukončila činnost (2) a nezačala činnost (1). Pět zdravotnických zařízení pokračuje jako právnická osoba.

Celkový počet ošetření - vyšetření (dále jen ošetření) u PL pro děti a dorost se snížil na 698 285 (731 539 v roce 2012) a v ČR byl 11 294 840 (11 445 605 rok 2012), pokles proti předchozímu roku činí 4,5 %, v ČR minus 1,3 %. Na jednoho PL pro děti a dorost (v PPP) připadlo 5 344 ošetření (5 500 v roce 2012) a v ČR 5 577. Krajský průměr

nejvýrazněji převyšuje relace v okrese Prostějov 5 850 (6 644 rok 2012), naopak nejméně ošetření na 1 lékaře bylo provedeno v okrese Jeseník 4 075 (4 167 rok 2012).

Převážnou část tvořila ošetření léčebná (vč. ošetření u dětských a dorostových specialistů) 77,5 % (76,8 % rok 2012) v ČR 73,9 %, dále preventivní 19,8 % (20 % rok 2012) v ČR 22,4 %, v návštěvní službě bylo provedeno pouze 0,8 % (také 0,8 % v roce 2012) ošetření a v ČR 0,9 %. Na 1 léčeného pacienta připadlo 5,2 ošetření (5,3 rok 2012) a v ČR 5,4.

Celkový pokles registrovaných pacientů činil v kraji 1,1 %, v ČR naopak nastal mírný nárůst počtu registrovaných pacientů o 0,6 %. Největší pokles registrovaných se týkal dorostu (15 let a více) ve výši 6 % a dětí ve věku 1–4 roky (pokles 4,3 %). V ČR byl největší nárůst počtu registrovaných pacientů ve věkové skupině 5–9 let a to o 5,5 % a také ve věkové skupině 10–14 let (o 1,3 %).

Délka kojení, která se zjišťuje při roční prohlídce dětí, je důležitým faktorem při hodnocení zdravotní péče o děti. Z celkového počtu 6 440 (6 225 v roce 2012) dětí při roční prohlídce v kraji bylo 6 měsíců a déle kojeno 32,5 % (36 % rok 2012) dětí, tedy o 3,5 procentního bodu méně než v roce 2012. Podíl zcela nekojených dětí, který činil 4 % v roce 2012, se v kraji mírně zvýšil na 4,1 %.

Počet dispenzarizovaných onemocnění u dětí stále narůstá, meziroční nárůst dosáhl 2,6 %. V kraji bylo celkem dispenzarizováno 39 134 (38 124 rok 2012) pacientů (0–14 let) pro vybraná onemocnění, což představuje 427 (417 rok 2012) onemocnění na 1 000 registrovaných tohoto věku. Nejčastějšími důvody dispenzarizace byly nemoci dýchací soustavy 30,2 % (také 30,2 % v roce 2012), následovaly nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, ucha a bradavkového výběžku 21,7 % (22,1 % rok 2012). Třetím nejčastějším důvodem dispenzarizace byly nemoci kůže a podkožního vaziva, relativně ve výši 10,9 % (10,9 % v roce 2012) a absolutně ve výši 4 256 dětí (4 142 v roce 2012).

U pacientů dorostového věku (15–18 let) bylo dispenzarizováno 16 785 (16 071 rok 2012) onemocnění či vad, což představuje navýšení o 4,4 % proti roku 2012. Na 1 000 registrovaných pacientů daného věku tak připadlo 728 (656 rok 2012) onemocnění. Nejčastějšími důvody dispenzarizace byly opět nemoci dýchací soustavy a to ve výši 24,5 %, absolutně 4 107 (24,9 % a 4 007 v roce 2012) a nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku se vyskytovali ve výši 24 %, absolutně 4 032 (24,5 % a 3 930 v roce 2012). Třetím nejčastějším důvodem dispenzarizace byly nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek, relativně ve výši 10,2 % (10,5 % v roce 2012) a absolutně ve výši 1 715 pacientů (1 695 v roce 2012). Absolutní pokles dispenzarizovaných pacientů u dorostu proti roku 2012 činil 4,4 %. Celkový počet dispenzarizovaných (dětí i dorostu) vzrostl o 3,2 % ve srovnání s rokem 2012.

Mírně se zvýšil počet dětí a dorostu trpících různými projevy alergie, v roce 2013 o 2,3 % proti minulému roku, absolutně činil 20 031 (19 580 v roce 2012) sledovaných pacientů. Na 1 000 registrovaných pacientů ve věku 0–14 let připadlo 160 (154 v roce 2012) alergiků, ve věku 15 a více let připadlo 234 (223 v roce 2012) alergiků. V roce 2013 na 1 000 registrovaných pacientů ve věku 0–14 let připadlo v ČR 143 (141 v roce 2012) alergiků, ve věku 15 a více let připadlo v ČR 239 (224 v roce 2012) alergiků. V ČR byl celkový počet dětských alergiků 221 360 a dorostových alergiků 92 037.

V roce 2013 pokračoval negativní nárůst počtu dětí a dorostu dispenzarizovaných pro diagnózu E66–E68 obezita, hyperalimentace a její následky. V porovnání s rokem 2012 činil nárůst u dětí 2,6 %, na 1 000 registrovaných 18 případů (rok 2012: 18). U dorostu navýšení ve srovnání s rokem 2012 představuje 7,3 %, na 1 000 registrovaných připadlo 46 případů (rok 2012: 41).

V roce 2012 se na péči o děti a dorost podílelo, dle odevzdaných výkazů, 6 odborných dětských ordinací a v nich 11 lékařů a 24 ZPBD vč. smluvních úvazků (v PPP). Tito lékaři provedli 51 704 ošetření a léčili 27 514 pacientů. Péči zajišťovala také jedna ordinace dorostových lékařů, ve kterých bylo ošetřeno 1 532 léčených pacientů a vykázáno 1 873 ošetření.

Lůžkovou péči pro děti a dorost zabezpečovalo k 31. 12. 2013 v kraji 7 nemocničních oddělení s 318 lůžky. Průměrná ošetřovací doba činila na dětských odděleních nemocnic kraje 3,5 (3,5 rok 2012) dne a v ČR 3,7 (3,8 v roce 2012) dne. Využití lůžek ve dnech maximální lůžkové kapacity bylo v kraji 239,6 (227,2 rok 2012) dne a bylo jen mírně vyšší než využití v ČR 239,5 (222,2 v roce 2012) dne. Prostož lůžek ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu činil v průměru za kraj 1,7 (1,8 v roce 2012) a za ČR 1,7 (2,1 rok 2012) dne. Péče o novorozence byla zajišťována na 50 lůžkách novorozeneckého oddělení FN v Olomouci a dále na 5 novorozeneckých pracovištích při dětských odděleních.

Zpracoval: Bc. Jiří Kozlík

ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Ostrava

17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba

tel.: 597 373 269, e-mail: kozlik@uzis.cz, <http://www.uzis.cz>

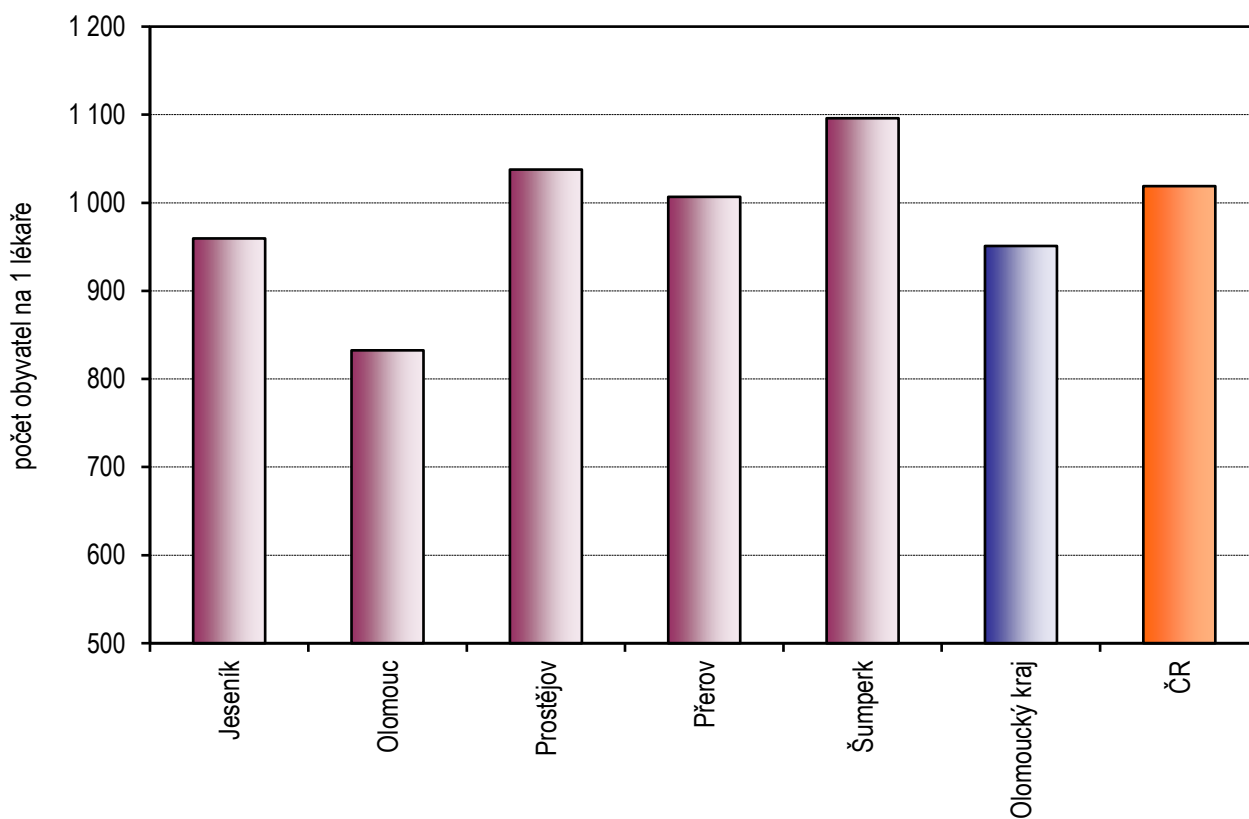
Personální zajištění a počet ošetření u praktických lékařů pro děti a dorost podle území

	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření - vyšetření		Počet registrovaných	
		lékařů	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře	děti (0–14 let)	dorost (15 let a více)
Jeseník	9	8,10	7,90	33 005	4 075	5 369	1 541
Olomouc	54	54,70	53,60	284 755	5 206	35 469	8 224
Prostějov	20	20,70	16,70	121 098	5 850	14 882	4 114
Přerov	27	25,30	25,95	145 780	5 762	18 519	5 051
Šumperk	23	22,10	22,57	113 647	5 142	17 358	4 124
Olomoucký kraj	133	130,90	126,72	698 285	5 334	91 597	23 054
Česká republika	2 087	2 025,34	1 984,20	11 294 840	5 577	1 548 814	385 859

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků včetně smluvních - z odevzdaných výkazů A(MZ) 1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21a

Počet obyvatel ve věku do 19 let na 1 praktického lékaře pro děti a dorost v roce 2013

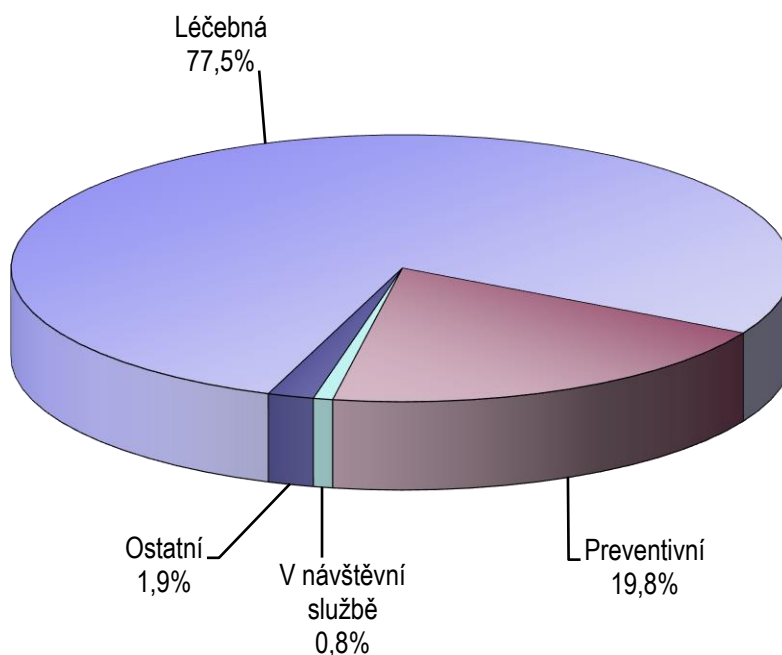

Skladba počtu ošetření - vyšetření podle druhu ošetření a podle území

Území, okres	Počet ošetření - vyšetření celkem ¹⁾	z toho ošetření - vyšetření (v %)			Počet léčených pacientů ^{1) 2)}	Počet ošetření na 1 léčeného pacienta
		léčebná	preventivní	v návštěvní službě		
Jeseník	35 974	76,4	21,4	0,4	8 489	4,2
Olomouc	316 261	78,4	18,2	0,8	59 580	5,3
Prostějov	126 988	76,7	20,5	1,0	25 181	5,0
Přerov	153 688	78,3	20,0	0,7	28 629	5,4
Šumperk	118 951	75,2	22,4	1,0	24 097	4,9
Olomoucký kraj	751 862	77,5	19,8	0,8	145 976	5,2
ČR	11 907 467	73,9	22,4	0,9	2 211 975	5,4

¹⁾ Počet ošetření a léčených pacientů vč. dětských a dorostových oddělení

²⁾ Počet léčených pacientů je celkový počet pacientů, kteří byli alespoň jedenkrát za sledovaný rok ošetřeni (tj. každý pacient je započten pouze jedenkrát).

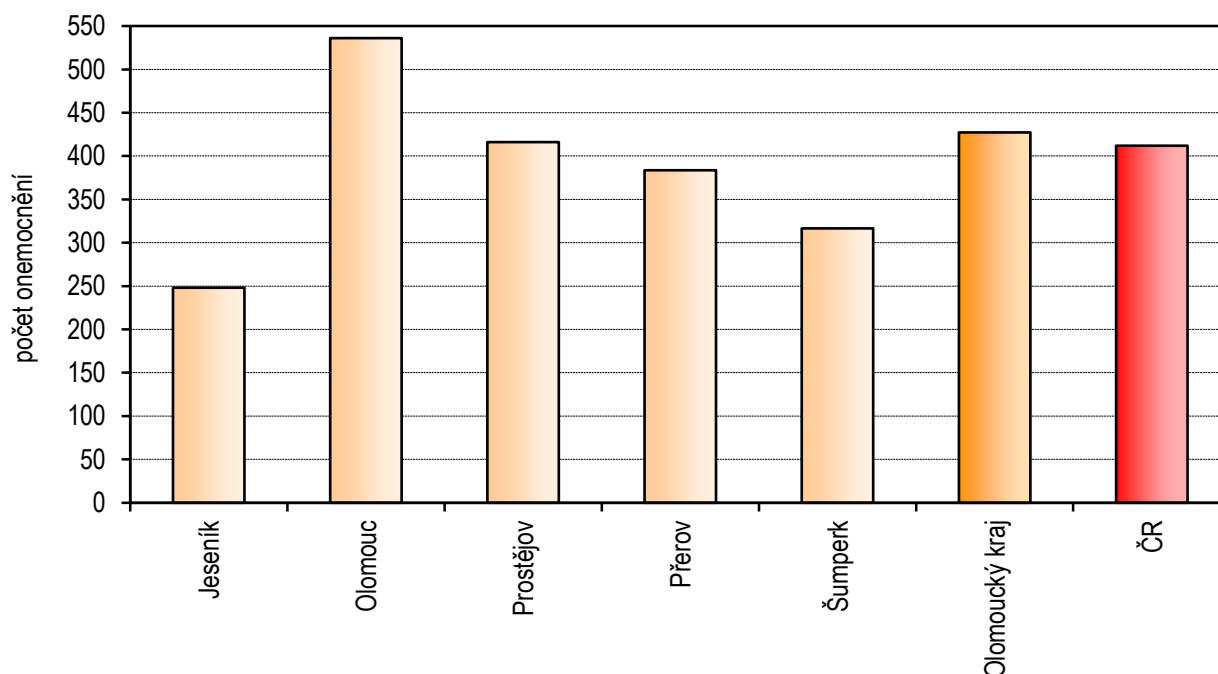
Skladba ošetření podle druhu ošetření v oboru dětská a dorostová péče v roce 2013

Dispenzarizovaná onemocnění u dětí

Kapitola (MKN -10)	Počet ¹⁾ dispenzarizovaných pacientů k 31.12.		
	děti (0–14 let)	z toho pacienti s postižením	na 1 tisíc registrovaných dětí (0–14 let)
I. Některé infekční a parazitární nemoci (vč. následků)	1 811	9	19,8
II. Novotvary	173	20	1,9
III. Nemoci krve a krevetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	994	14	10,9
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	2 566	60	28,0
V. Poruchy duševní a poruchy chování	1 312	237	14,3
VI.–VIII. Nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	8 507	329	92,9
IX. Nemoci oběhové soustavy	471	19	5,1
X. Nemoci dýchací soustavy	11 835	72	129,2
XI. Nemoci trávicí soustavy	1 147	30	12,5
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	4 256	34	46,5
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	2 247	40	24,5
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	2 014	48	22,0
XVII. Vrozené vady, deformace	1 801	108	19,7
Celkem	39 134	1 020	427,2

¹⁾ Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz.

**Počet dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu
na 1 tisíc registrovaných pacientů v dětské a dorostové péči
v okresech, kraji a ČR**

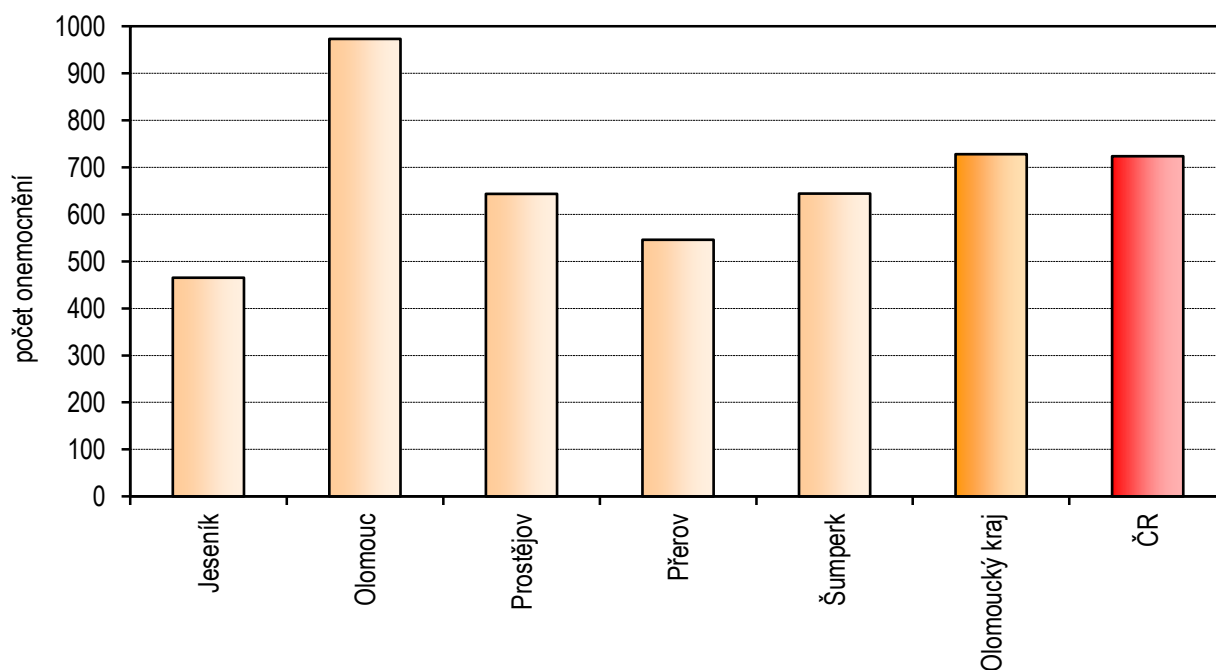

Dispenzarizovaná onemocnění u dorostu

Kapitola (MKN -10)	Počet ¹⁾ dispenzarizovaných pacientů k 31.12.		
	dorost (15–18 let)	z toho pacienti s postižením	na 1 tisíc registrovaných pacientů (15–18 let)
I. Některé infekční a parazitární nemoci (vč. následků)	486	6	21,1
II. Novotvary	62	8	2,7
III. Nemoci krve a krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	390	21	16,9
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	1 715	40	74,4
V. Poruchy duševní a poruchy chování	696	92	30,2
VI.–VIII. Nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	4 032	161	174,9
IX. Nemoci oběhové soustavy	423	6	18,3
X. Nemoci dýchací soustavy	4 107	52	178,1
XI. Nemoci trávicí soustavy	518	21	22,5
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	1 448	12	62,8
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	1 572	25	68,2
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	769	16	33,4
XVII. Vrozené vady, deformace	567	37	24,6
Celkem	16 785	497	728,1

¹⁾ Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz.

**Počet dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu
na 1 tisíc registrovaných dorostových pacientů v dětské
a dorostové péči v okresech, kraji a ČR**

Využívání lůžkového fondu dětských oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Kraj	ČR
Počet oddělení	7	95
Počet pracovníků ¹⁾		
lékaři	57,41	815,44
ZPBD ²⁾ celkem	225,67	2 959,06
sestry ²⁾ u lůžka	216,72	2 841,05
Průměrný počet lůžek	319,00	4 191,93
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	209,4	2 750,5
na 1 lékaře	3,6	3,4
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	4,2	4,2
Počet lékařů na 100 lůžek	18,00	19,45
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	70,74	70,59
Počet hospitalizovaných	22 123	269 479
Nemocniční letalita (v promilích)	0,5	0,6
Využití lůžek ve dnech	239,6	239,5
Průměrná ošetrovací doba ve dnech	3,5	3,7
Prostoj lůžek ³⁾	1,7	1,7

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet (včetně smluvních pracovníků) v lůžkové části

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5–§ 21a)
sestry - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5–§ 6)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s lůžkovým dětským oddělením v kraji:

Jesenická nemocnice, spol. s r.o.

Fakultní nemocnice Olomouc

Středomoravská nemocniční a.s. Nemocnice Šternberk

Středomoravská nemocniční a.s., Nemocnice Prostějov

Středomoravská nemocniční a.s., Nemocnice Přerov

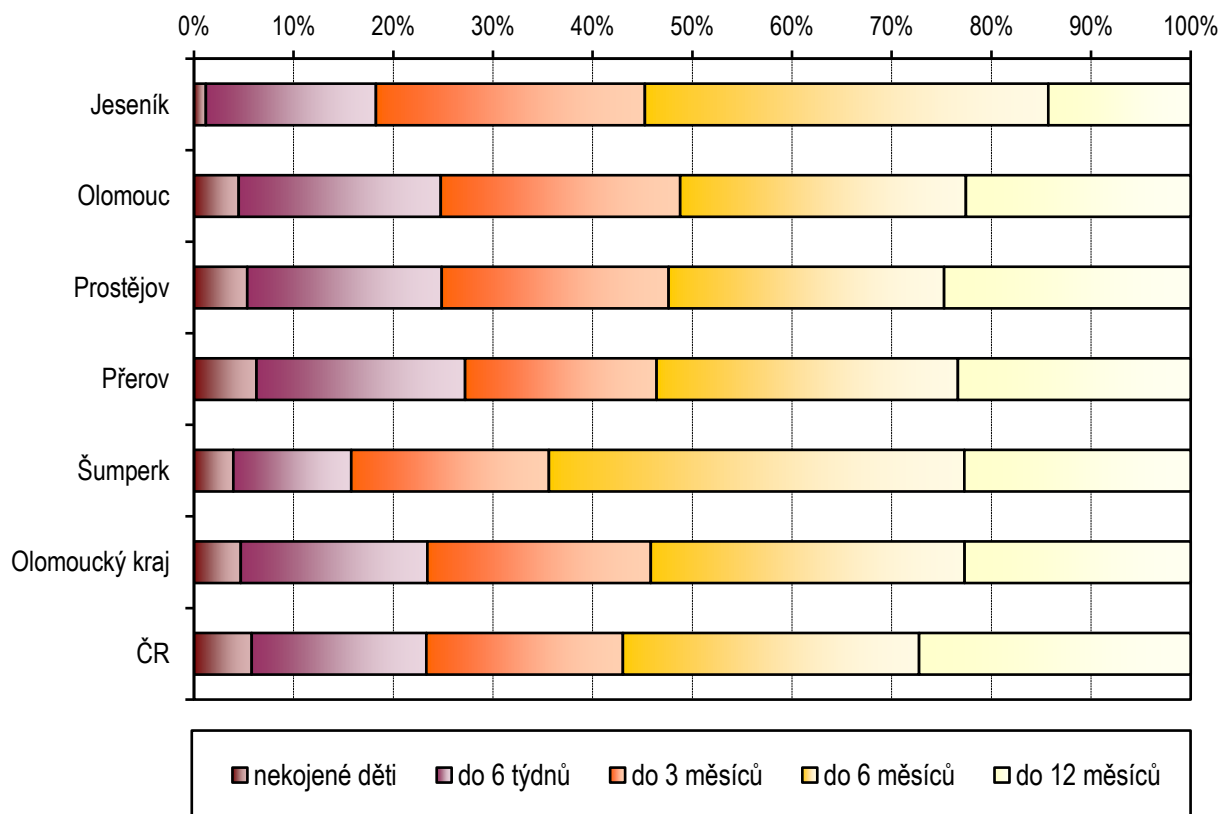
Nemocnice Hranice a.s.

Šumperská nemocnice a.s.

Seznam nemocnic se samostatným lůžkovým novorozeneckým oddělením v kraji:

Fakultní nemocnice Olomouc

Skladba dětí podle délky kojení (při roční prohlídce) v okresech, kraji a ČR v roce 2013

Vývoj podílu dětí kojených déle než 6 měsíců

